

Finansdepartementet

SOU 2020:8 Starkare kommuner– med kapacitet att klara välfärdsupdraget
(Fi2020/00647/K)

Pensionsmyndigheten har följande synpunkter på Kommunutredningens betänkande.

Kapitel 6 Demografisk utveckling och territoriella förutsättningar

I avsnitt 6.1.1 redovisar utredningen prognoser över befolkningsförändringen i olika kommunkategorier. Befolkningen sorteras in i följande åldersgrupper: 0-19, 20-64 och 65-. Utredningen refererar till 20-64 som ”arbetsför ålder”, vilket kan ses som praxis i analyser av en befolknings sammansättning. Prognosen som utredningen redovisar är dock relativt långsiktig och avser befolkningsförändring fram till 2040.

Pensionsmyndigheten menar att det i sammanhanget bör nämnas att arbetskraftsdeltagandet hos äldre kan förändras på sikt och att gränsen för vad som anses vara arbetsför ålder kan höjas. Förhållanden som talar för en sådan utveckling är lagstiftarens höjning av den lägsta åldern för uttag av allmän pension samt införandet av riktåldersbegreppet i socialförsäkringsbalken (SFB).¹ Pensionsmyndigheten noterar dock att utredningen i avsnitt 6.3 tar upp höjningen av pensionsåldern och hur den beräknas påverka försörjningsbördan.

Kapitel 8 Kommunernas personal- och kompetensförsörjning

I avsnitt 8.4 tar utredningen upp effekten av ett förlängt arbetsliv, vilket dock inte nämns i de sammanfattande slutsatserna i avsnitt 8.5 när utredningen anger åtgärder för att förbättra kommunernas personal- och kompetensförsörjning. De uppgifter som anges i avsnitt 8.4 visar emellertid att ett förlängt arbetsliv skulle ge betydande effekter. Här kan exempelvis nämnas att SKR har gjort bedömningen att en gradvis framflyttad pensionsålder med två år skulle minska rekryteringsbehovet inom kommuner och regioner med drygt 50 000 personer.

Kapitel 20 Förslag och bedömningar

Avsnitt 20.2 Statens åtaganden och statlig närvaro i hela landet
När det gäller lokalisering av statliga myndigheter hänvisar Pensionsmyndigheten till tidigare remissvar avseende den parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande (SOU 2017:1). I yttrandet nämnde Pensionsmyndigheten bl.a. de effektförluster som uppstår vid utlokalisering av hela myndigheter. I frågan om

¹ Vissa förmåner ska knytas till en särskild ålder (riktålder för pension). Riktålder för pension ska räknas fram genom att det till basåret 65 läggs 2/3 av differensen mellan den vid 65 års ålder återstående medellivslängden för befolkningen i Sverige under femårsperioden närmast före det år riktåldern beräknas, och motsvarande värde för jämförelseåret 1994. Se 2 kap. 10 a-c §§ SFB.

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten

Box 38190
100 64 Stockholm

Telefon

0771-771 771

E-post

registrator@pensionsmyndigheten.se

Org.nr

202100-6255

etablering av fler servicekontor är Pensionsmyndigheten positiv. Det är av stor vikt att alla pensionssparare och pensionärer får den hjälp de behöver med sina pensionsärenden. Som utredningen nämner är det för vissa grupper svårt att söka information och stöd genom andra kanaler än fysiska möten.

Avsnitt 20.4.1 Kommunernas kompetensförsörjning

Pensionsmyndigheten vill lyfta vikten av ett förlängt arbetsliv för att underlätta kommunernas kompetensförsörjning, då detta endast nämns kortfattat i slutet på avsnittet (se även kommentar ovan avseende kapitel 8).

Utöver dessa synpunkter har Pensionsmyndigheten inte några synpunkter på utredningens förslag.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Daniel Barr. I beredningen av ärendet har analytikern Kristin Kirs, verksamhetsutvecklaren Elisabeth Stenberg och juristen Henrik Wallman deltagit. I den slutliga handläggningen deltog avdelningschefen för juridikavdelningen Lena Aronsson och avdelningschefen för analysavdelningen Ole Settergren.

Daniel Barr

Kristin Kirs